

Väitöskirjojen ja lissensiaatintöiden arvioinnin kriteerit

Hyväksytyjen töiden arviointi tapahtuu asteikolla 1-5

Kaiken tasoisilta väitöskirjoilta ja lissensiaatintutkielmilta edellytetään hyvän tieteellisen käytännön noudattamista ja tutkimuseettisten periaatteiden toteutumista.

- Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa -ohjeistus: <https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot>
- Opiskelun eettiset ohjeet ja vilppitapausten käsittely Jyväskylän yliopistossa (rehtorin päätös): <https://uno.jyu.fi/fi/yliopisto/rehtorin-paatokset/opiskelu-ja-opetus/rehtorin-paatos-opiskelun-eettiset-ohjeet-ja-vilppitapausten-kasittely-jyvaskylan-yliopistossa-17-1-2019.pdf/view>.

Huomaa, että väitöskirja tai lissensiaatintutkielma arvioidaan kokonaisuutena, jossa arvioitavien osa-alueiden keskinäinen painoarvo voi vaihdella.

	Välttävä (1)	Tyydyttävä (2)	Hyvä (3)	Kiitettävä (4)	Erinomainen (5)
Tieteenalan hallinta	Osoittaa perehtyneensä tieteenalansa teoreettisiin lähtökohtiin ja tutkimustraditioon, mutta oman tutkimuksen suhteuttaminen niihin on pinnallista tai vajavaista.	Hallitsee oman tieteenalansa keskeisimmät teoreettiset lähtökohdat. Pystyy suhteuttamaan oman tutkimuksensa tieteenalan tutkimustradition päälinjoihin.	Hallitsee hyvin oman tieteenalansa teoreettiset lähtökohdat. Tuntee oman tieteenalansa tutkimustradition ja suhteuttaa perustellusti oman tutkimuksensa siihen.	Tuntee hyvin oman tieteenalansa teoreettiset lähtökohdat ja on sisäistänyt ne. Tutkimus on onnistuneesti suhteutettu tieteenalan tutkimustraditioon.	Hallitsee erinomaisesti oman tieteenalansa teoreettiset lähtökohdat. Tuntee syvällisesti oman tieteenalansa tutkimustradition ja suhteuttaa ansiokkaasti ja perustellusti oman tutkimuksensa siihen.
Oman erityisalan hallinta	Käyttää oman erityisalansa keskeisiä teorioita ja käsitteitä, mutta niiden kuvaus tai määrittely voi olla vajavaista tai niitä käytetään rajallisesti ja epäjohdonmukaisesti.	Osoittaa perehtyneensä oman alansa keskeisiin teorioihin ja käsitteisiin, mutta niiden hallinta ja soveltaminen on suppeahkoa.	Hallitsee hyvin oman erityisalansa keskeiset teoriat ja käsitteet ja käyttää niitä työssään asianmukaisesti.	Hallitsee laajasti oman erityisalansa keskeiset teoriat ja käsitteet ja käyttää niitä työssään ansiokkaasti.	Hallitsee laajasti ja syvällisesti oman erityisalansa keskeiset teoriat ja käsitteet ja käyttää niitä työssään luovasti ja erityisen ansiokkaasti.
Tutkimusongelmat ja -	Tutkimusongelmat eivät ole erityisen haastavia tai niiden yhteys teoreettiseen	Tutkimusongelmat ovat riittävän haastavia ja perusteltuja. Niiden yhteys	Tutkimusongelmat ovat melko haastavia ja perusteltuja. Niillä on yhteys teoreettiseen	Tutkimusongelmat ovat haastavia. Ne on perusteltu hyvin ja niiden yhteys	Tutkimusongelmat ovat varsin haastavia, innovatiivisia ja erinomaisesti perusteltuja.

Jyväskylän yliopisto, Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

kysymykset	viitekehykseen löyhähkö. Tutkimuskysymykset on johdettu tutkimusongelmista, mutta niiden muotoilussa tai rajauksessa on selkeästi parantamisen varaa. Tutkimusasetelman selkeydessä tai johdonmukaisuudessa on puutteita.	teoreettiseen viitekehykseen on havaittavissa. Tutkimuskysymykset on johdettu tutkimusongelmista, mutta rajausta olisi voinut parantaa. Tutkimusasetelma on melko selkeä ja johdonmukainen.	viitekehykseen. Tutkimuskysymykset on johdettu tutkimusongelmista ja ne on muotoiltu ja rajattu hyvin. Tutkimusasetelma on selkeä ja johdonmukainen.	teoreettiseen viitekehykseen on onnistunut. Tutkimuskysymykset on johdettu selkeästi tutkimusongelmista ja ne on muotoiltu ja rajattu erittäin hyvin. Tutkimusasetelma on hyvin selkeä ja johdonmukainen.	Niiden yhteys teoreettiseen viitekehykseen on kiinteä ja ansiokas. Tutkimuskysymykset on johdettu ansiokkaasti tutkimusongelmista, niiden rajaus ja muotoilu on toteutettu erinomaisesti. Tutkimusasetelma osoittaa luovuutta ja innovatiivisuutta.
	Välttävä (1)	Tyydyttävä (2)	Hyvä (3)	Kiitettävä (4)	Erinomainen (5)
Aineisto, metodi ja analyysi	Aineiston valinnassa, rajauksessa, keruutavassa ja hallinnassa sekä niiden esittelyssä on puutteita. Aineisto on välttävästi sopusoinnussa tutkimustehtävän kanssa. Metodin valinnassa ja valinnan perusteluissa on puutteita. Analyysi on pääosin luotettavaa ja osoittaa valitun metodin hallintaa, mutta voi olla paikoin mekaanista tai epätarkkaa.	Aineiston valinnassa, rajauksessa, keruutavassa ja hallinnassa ja/tai niiden esittelyssä on joitakin puutteita. Aineisto on riittävästi sopusoinnussa tutkimustehtävän kanssa. Metodin valinnassa ja valinnan perusteluissa on joitakin puutteita. Analyysi osoittaa valitun metodin hallintaa ja on luotettavaa, mutta sen tarkkuudessa voi olla pientä horjuntaa.	Aineiston valinta, rajaus, keruutapa ja hallinta on sopusoinnussa tutkimustehtävän kanssa ja niiden esittely on tehty riittävän tarkasti ja perustellusti. Valittu aineisto mahdollistaa tutkimustehtävään vastaamisen. Metodin valinta on perusteltu. Analyysi osoittaa metodin hyvää hallintaa, ja analyysi on tarkkaa ja luotettavaa.	Aineiston valinta, rajaus, keruutapa ja hallinta on hyvin toteutettu ja esitelty ja perusteltu kattavasti. Valittu aineisto mahdollistaa hyvin tutkimustehtävään vastaamisen. Metodin valinta on perusteltu. Analyysi osoittaa valitun metodin erittäin hyvää hallintaa. Analyysi on systemaattista, tarkkaa ja luotettavaa.	Aineiston valinta, rajaus, keruutapa ja hallinta on ansiokasta ja niiden esittely erinomaista ja kattavaa. Valittu aineisto sopii erinomaisesti tutkimustehtävään. Aineiston ja metodin valinta osoittaa tutkimusongelman syvällistä ymmärrystä. Metodin valinta on esitelty ja perusteltu ansiokkaasti. Analyysi osoittaa valitun metodin erinomaista hallintaa, ja tutkimus on metodisesti ja analyttisesti uutta luovaa. Analyysi on oivaltavaa, systemaattista, tarkkaa ja luotettavaa.
Tulokset ja päätelmät	Tutkimuksen tulokset on esitetty loogisesti, mutta merkitysten pohdinta jää vajaaksi. Tutkimus vastaa esitettyihin kysymyksiin, mutta tulokset olisi voinut suhteuttaa teoreettiseen viitekehykseen paremmin. Tutkimus tarjoaa rajallisesti	Tutkimuksen tulokset on esitetty loogisesti ja niiden merkitystä on pohdittu. Tutkimus vastaa esitettyihin kysymyksiin ja tuloksia on suhteutettu teoreettiseen viitekehykseen. Tutkimus tarjoaa jonkin verran uutta tietoa tai tuoreen	Tutkimuksen tulosten esittely ja pohdinta on asiantuntevaa. Tutkimus vastaa hyvin esitettyihin kysymyksiin ja tulosten tulkinnat on suhteutettu asiantuntevasti teoreettiseen viitekehykseen. Tutkimus tarjoaa uutta tietoa tai uuden näkökulman alan	Tutkimuksen tulosten esittely ja pohdinta on asiantuntevaa ja oivaltavaa. Tutkimus vastaa tarkasti esitettyihin kysymyksiin ja tulkinta on suhteutettu hyvin teoreettiseen viitekehykseen. Tutkimuksella on merkittävää teoreettista tai empiiristä antia alan tutkimukselle.	Tutkimuksen tulosten esittely ja pohdinta on asiantuntevaa ja oivaltavaa. Tutkimus vastaa erinomaisesti esitettyihin kysymyksiin ja tulosten tulkinnan suhteuttaminen teoreettiseen viitekehykseen on erittäin asiantuntevaa. Tutkimus tarjoaa merkittävää teoreettista ja

Jyväskylän yliopisto, Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

	uutta tietoa.	näkökulman.	tutkimukseen.		empiiristä tietoa alan tutkimukseen.
	Välttävä (1)	Tyydyttävä (2)	Hyvä (3)	Kiitettävä (4)	Erinomainen (5)
Raportointi	Tutkimuksen raportoinnissa on rakenteellisia, kielellisiä tai tyyllillisiä puutteita, jotka häiritsevät kokonaisuutta.	Tutkimus on raportoitu selkeästi, mutta sen rakenteessa, tyyliässä tai kieliasussa voi olla vähäisiä puutteita.	Tutkimus on raportoitu selkeästi ja johdonmukaisesti. Raportti on tyyliältään ja kieliasultaan moitteeton.	Tutkimus on raportoitu hyvin selkeästi ja johdonmukaisesti. Raportin tyyli ja kieliasu ovat erittäin hyviä.	Tutkimuksen raportointi on erittäin selkeää ja johdonmukaista. Raportti on tyyliältään ja kieliasultaan erinomainen.
Väitöstilaisuus	Väittelijä esittelee ja puolustaa tutkimustyötään hyväksyttävästi.	Väittelijä esittelee ja puolustaa tutkimustyötään tyydyttävästi.	Väittelijä esittelee ja puolustaa tutkimustyötään hyvin.	Väittelijä esittelee ja puolustaa tutkimustyötään kiitettävästi.	Väittelijä esittelee ja puolustaa tutkimustyötään erinomaisesti.

Jyväskylän yliopisto
Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta
hyväksytty tiedekuntaneuvostossa 12.6.2019 ja päivitetty 31.5.2023